

Élet a halál után

*Az ajtó egyenlő a híddal.
Az ajtó, mint a belépés metaforája,
egyszerre a születés és a halál jelképe.
Meghalni egyenlő a megszületéssel.*

B. Bélát már régóta foglalkoztatta az első lélegzet legendája. Állítólag az ekkor belélegzett levegő halálunkig a tüdőnkben marad. Ott forr valahol a legelrejtettebb hólyagocskában, ez az életünk alapja. Csak akkor fújuk ki, amikor a Teremtő magához szólít bennünket. B. Béla akkor kezdett ezen gondolkodni, amikor agyába fúrta magát az a népi szófordulat, hogy: *kilébéli a lelkét*. Az atomfizikus egyébként igen komoly ember volt, szakmájának elismert tekintélye, csak hát, kissé unatkozott. Életét a népi történetek és szokások kutatásával színesítette, saját véleménye szerint e téren is jelentős munkát végzett (amint ezt már megszokhattuk a zentaiaktól, polihisztornak képzelte magát). Felfedezte kedvenc nyelvében, a németben is, *die Seele ausatmen*, és ha már rátalált egy ilyen kifejező szókapcsolatra, nem hagyhatta annyiban, ki kellett kutatnia, miért köti össze a népi bölcsesség a második alapvető metafizikai fogalmat a szén-dioxid leadásának gyakorlatával. Aztán kezébe került egy hollandiai kísérlet leírása. Haldoklókat mérlegre helyeztek, és kimutatták, hogy a halál beálltának pillanatában testsúlyuk huszonegy grammal csökken. Mondanom sem kell, B. Béla a lélek létének újabb bizonyítékát látta ebben.

A jó nevű tudós egyedül élt a Homok nevű városrészben. A házat könyvek borították, a fizikus a közöttük kialakított ösvényeken közlekedett. Kedvenc étele a rántott leves volt. Kevés olajon kanálnyi lisztet pirított, hozzákeverte a kitűnő horgosi őrleményt, és felöntötte vízzel. Ez a szent étel maga a Földanya megtestesülése volt számára. B. Béla mindenben a szakrális érintettséget kereste, amióta felesége meghalt. Az asszony nem zentai volt, Kishegyesen élt a családjá. Sírja a kishegyesi Nyugati temetőben volt. Minden hónapban egyszer látogatta, virágot vitt az asszony nárciszából, a sír mellé telepedett, és hallgatott néhány óráig. Aztán elmegy Zlatkóhoz, a ruszin borbélyhoz, és haját nyírat. Megszokta ezt a szertartást. Temető, aztán fodrászat. Zlatkónál

gyakran kellett várakozni, a fiatalok körében népszerű volt *fokubila* frizurája, a nyolcvanas évek német focistáinak divatja alapján elképzelt hajviselet. B. Béla szívesen szóba elegyedett a kishegyesiekkel, hiszen a zentaiak mellett csakis őket tartotta szakrális érintettségű népnek. Időnként azonban inkább magába fordulva hallgatott, olvasgatta az előkészített magazinokat. Zlatko főként a mobiltelefonokról szóló szakújságokat kedvelte, de az alsó polcon akadt néhány pikáns nyomdatermék is, elvégre borbélyszalonról van szó. B. Béla egy májusi Playboyt vett kezébe, címlapján iker szőkék. Leginkább az újság első részét szerette, a kulturális híreket meg a publicisztikákat. Szerette az új kölnik leírását, a menő könyvek rövid jellemzését, a luxusautókról készült fényképeket, a színészek portréit. Egy rövid, lapaljára dugott cikk a guminők új generációjáról szólt. A mellékelt fényképek szerint a gumibabákat sikerült úgy kialakítani, hogy arcuk egészen az igazi nőkre emlékeztetett. A különböző fantázianevek a pornóiparban megszokott sztereotípiák szerint mintázott nőket jelöltek, volt karcsú fekete, fiatal szőke, egyenruhás nővére és szobalány, valamint nagy keblű, dús hajú negyvenes. Ez volt a Háziaszony elnevezésű modell. B. Béla sokáig meredten nézte a képet. Szürke szemét könnyecseppek lepték el. Megérintette a fényes újságlapot. Ujjával lassan végigkísérte a Háziaszony hosszú lábait, domború tomporát, tupírozott hajkoronáját. Sorra került. Beült a vörös műbőrrel bevont borbélyfotelba. Belenézett a tükörbe, és azt vette észre, hogy mosolyog. Nem kell többé üres házba hazatérnie. Mindig várni fogja valaki.

Az elkövetkező hónapokban B. Béla a zentai kórházban bolyongott, mint egy elveszett lélek. Szükségletét a főépületben, a gyógyszerterárral szemben található vécében végezte, aki már járt ott, tudja, hogy micsoda megpróbáltatásokat viselt el. Kétnaponta kiszaladt a porta melletti kis boltba, zsebeit megtömte szmokkal és pici csokoládékkal, majd rohant vissza a betegek közé, rohant, nehogy lemaradjon egyetlen halálesetről sem. Apró szivattyújával lesben állt a zentai kórház haldoklói mellett, ha eljött a végóra, nejlonzacskóba gyűjtötte az utolsó leheleteket. Jó sok összejött. Volt ott rákos mézárás, bélpoklos motoros, üvöltöző önző nő és kitört nyakú fattyú. Az ápolók segítettek, ahol tudtak, mindig szóltak neki, ha valaki kiszerveneni készült. B. Béla mindennap legalább négy ember halálánál volt jelen, házának pincéjében egyre csak gyűltek a zacskók. Az orvosok hamar megszokták, szívélyesen köszöntötték a homályos folyosókon, egyesek még arról is pusmogtak, hogy köpenyt kéne neki adni, hisz mégis csak hatalmas megtisztetés, hogy a nagy atomfizikus, aki szerepelt az Újvidéki Televízió újról műsorában, a zentai kórházban lakik!

Október végére érkezett meg a csomag Amerikából. Valóban diszkrét volt, ahogyan a magazin fogalmazott. B. Béla cseles szerkezetű kompresszort készített erre az alkalomra. Óvatosan átpumpálta az utolsó leheleteket a nejlonzacskókból. Az amerikai guminő lassan szívta magába a lelket. Először

nem is látszott rajta, hogy nő lesz, inkább leeresztett gumimatracra hasonlított. Aztán hirtelen kialakultak a lábai, aztán a kezei, majd a hasa. Legvégül a fejében áradt szét a levegő. Szép asszony volt. B. Béla kedvtelve nézegette. Elővette a felesége kedvenc ruháját, és figyelmesen a Háziasszonyra húzta.

November másodikán, mint minden évben, Szabadkára utazott, a Pro Musica halottak napi koncertjére. Ezúttal azonban nem egyedül ment. Az autóban mellette ült a Háziasszony. Először a kishegyesi temetőbe mentek, B. Béla megszokott menetrendje szerint. A szürkületben elmosódtak a körvonalak, a gesztenyesütő albánnak is csak a sziluettje látszódott a temetőkapu mellett. B. Béla megállt, mélyet szippantott a gesztenye rafinált illatából. Arcára pókháló ragadt. Az autót a parkoló végére állította, a biztonság kedvéért még egy pokróccal is letakarta a guminőt. Szokás szerint sokáig elidőzött a sír mellett. Sok év után először, megszólította a feleségét.

– Segíts! Vezess engem a túlvilág kapujához!

Arcát kezébe temette, és suttogva folytatta.

– Úgy képzelem, hogy átmentél egy hídon, amely két olyan világot köt össze, melyek között a hídon kívül nincs összeköttetés. Ez a híd azonban csak egy irányban járható.

Szemerkélni kezdett az eső. A feltámadó szél megremegettette a gyertyák lángjait. A temetőt a kereszték vibráló árnyéka lepte el. B. Béla felhajtotta gallérját, és felállt.

– Felfoghatatlan. Hogyan lehet egy út egyirányú? Miért nincs átjárás?

Hüvelykujjaival dörzsölni kezdte halántékát.

– Mennem kell. Ajtót nyitottam egy olyan világba, ahol a kijárat egyenlő a bejáráttal.

Akart még valamit mondani, de inkább nem szólt többet. Visszasétált az autóhoz, lehúzta a pokrócot a Háziasszonyról, és megindultak Szabadkára.

A templom melletti parkolóban elővette az összecsucskható tolószéket a csomagtartóból, és óvatosan belesegítette a guminőt. Az emberek udvariasan félreálltak, amikor a komoly öregember és a tolószékes szépasszony megjelent a templom kapujában. Egészen előre, a második padsorba ült le, a tolószéket maga mellé állította. A fekete ruhás emberek lopva nézték őket. Olyanok voltak, mint egy tragikus, de csodaszép mese hősei. A Lacrimosa tételnél B. Béla a Háziasszonyra nézett. Ez volt a felesége kedvenc része. A guminő rezzenéstelen arccal meredt maga elé, de a tudós megérezte, hogy ez a lélekzene áthatja őt. A halál gyönyörű és magasztos. Csak annak fájdalmas, akit itt hagynak. Jól tudta ezt Mozart, és tudta már a Háziasszony is.

Tavaszig tartott az ismerkedés. B. Béla két csikot festett a guminó hasára, mivel a felesége kétszer szült császármetszéssel halott csecsemőt. A bal karjára szív alakú anyagjegy készült, a harmadik lábujjait kicsit meg kellett nyújtani. Október elején utaztak le az Adriára. A magasban kemény tollú sirályok köröztek, és érces hangon kiáltották a földre átkaikat. Az őszi illatok töményen

tekeregtek a levegőben. A tenger felől dús pára lopózott a partra, időnként, ha éppen arra szaladt a bóra, riadtan oszlott szét a sós felhő. B. Béla összehúzta kabátját, és tekintetét a végtelen horizont felé irányította. A nászútjukon járt utoljára Dubrovnikban. Milyen furcsa a sors, gondolta, majd meztelenre vetkőzött. Kiemelte a Háziasszonyt a tolószékből, és kigombolta a ruháját. Bőre síkos volt a párás levegőtől. Mellei lágyan hullámzottak, ahogyan testében keringett a zentai polgárok utolsó lehelete. Az élesre csipkézett sziklák törték B. Béla talpát. Tudta, hogy az asszony még érzékenyebb az éles felületekre, ezért karjában tartotta, míg bementek a vízbe. Úszni kezdtek. A hullámok veszetten támadtak, kiragadták a nőt karjából, és messze sodorták.

– Nem akarlak megint elveszíteni! – ordította B. Béla, és örülten úszott a távolodó test után. Szája megtelt habos, keserű vízzel. Rekedten, kétségbeesetten kiáltozott párja után. A guminő teste egy pillanatra élesen kivált a horizont csíkjából, aztán eltűnt a messzeségben. B. Béla teljes erővel csapkodta a vizet. Egyre gyorsabban úszott. Még soha nem úszott ilyen gyorsan. Minden könnyűvé vált, karjai akadály nélkül repítették előre. Egyszer csak azt vette észre, hogy elhagyja testét. Látta az öreg, kövér testet, amint lihegve küszködik a tengerrel. Aztán ez a kiszolgált test megfeszült, megremegett, és egy hatalmas sóhajtással elhagyta a lélek.

Újult erővel támadt a szél. Embernagyságú hullámokat hajszolt a partra, még a kövek is alig tudták őket megállítani. És a sűrű vízben dalolva, élettel teli, dacolva a zord idővel, egy gyönyörű guminő úszott a boldogság felé.

Mikus Csaba fotója